

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Vita Et Honestate clericorum. Titvlvs Primvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

DECRETALIVM EPI-
STOLARVM GREGORII
LIBER TERTIVS.

DE VITA ET HONESTATE
clericorum.

TITVLVS PRIMVS.
CAPITVLVM PRIMVM.

Cum celebratur, divisus esse debet clerus à populo.

Ex Concilio Moguntino. a

Tlaici focus altare, quando sacra my-
stera celebrantur, stare vel sedere in-
ter clericos non presuntur. Sed pars
illa, que à cancellis ab altari dividit-
ur, tantam spallentibus pateat clericis.
Ad orandum vetò & communicandum
laicis & feminis (sicut mos est) pateant

bus traditus, uxorem permittatur habere, & iterum ton-
deatur: nec in vita sua uxorem dimittere audeat.

CAP. VII.

Clericus debet tonsuram deferre: & si non vult, potest vocatus à
suo superiori tondere.

Alexander III. Cantuarien. Archieps.

Clericus: & infra. a Clerici, qui comam nutriunt b
& barbam, etiam invitati à suis Archidiaconis tonde-
antur.

CAP. VIII.

Frequentius monasteria montalium, & montium non desistant, si
clericus est, deponitur: si laicus, excommunicatur.

Idem in concilio Lateran. c

Monasteria d sanctimonialium, si quisquam cleri-
cus sine manifesta & rationabili causa frequentare
presumperit, per Episcopum a arcetur: & si non de-
stiterit, ab officio ecclesiastico reddatur immunis. Si
laici, excommunicationi subdantur, & à coetu fidelium
siant penitus alieni.

CAP. IX.

Episcopus potest statuere in ecclesia certum numerum cleri-
corum secundum ipsius facultates, qui vocentur in communem, & contra-
dictores ad hoc compellere. & istos in communem vocantes, potest ab-
solvare ab excommunicatione ioculosa, propter injectionem manuum
in sacrum.

Gregorius 7 VII.

Quoniam h (ut ait scriptura) [1 & 7] Statuimus,
ut facultatibus ecclesiarum vestrarum proventibus
& expensis diligenter in vestris, certum in eis valeatis po-
nere numerum clericorum, & statuere, ut bona eorum
veniant in commune, in una domo vestantur, atque
sub uno recto dormiant & quiescant. Si qui verò con-
tradictores extiterint, licitum vobis sit per suspensionem
officii & beneficii, aut graviori etiam poena, si opus fue-
rit, ad hanc observantiam eos compellere, appellatione
non obstanti. Indulgemus etiam ut si quisquam eor-
um, qui simul vivunt, pro manus injectione in so-
cium à communione meruerit fieri alienus, reconciliandi
& penitentiam imponendi potestatem plenariam habeatis,
nisi forte atrocitas facti poenam graviorem expectet. k

a Ca. 6. eod. tit. ne cler. vel monach. in i. compilat. b Hec 2.
verba & barbam, desunt in omni manu. c Sub Alex. 3.
c. 11. d Ca. 8. eod. tit. in i. compilat. e Ad Episcopo arcetur.
f Al. de ferit. g Al. in. al. v. al. sit. sed in plurimum
legitur illaturo. h Ca. 10. eod. tit. in i. compilat. conserit concilium
Tel. 2. can. 13. Refert Grat. 12. q. 1. ca. 1. i Mansuum. k Ex-
poscat.

Mmm z

CAP. II.

Dei, ne possit brevis summari.

Ex concilio Pictaviensi. c

Clerici arma portantes d, & usurarii excommuni-
cantur.

CAP. III.

Tristiter habens populum, debet habere clericum, qui sacrum
canon. & in alia hie expressis, eum iuvet.

Ex concilio Maticensi. e

Ut quisque Presbyter f, qui plebem regit, clericum
legit, qui secum cantet, & epistolam & lectionem
legat, qui possit venire scholas, & admonere suos paroc-
chianos in hinc suos ad fidem discendam mittant ad ec-
clesiam, quoniam ipse cum omni castitate erudiat.

CAP. IV.

Non possit brevis summari.

Gregorius 7 IX.

Clericus et clericis comam h relaxaverit, anathema
dicitur.

CAP. V.

Dei, & om aliter summari.

Ex concilio Carthaginiensi. a

Clericus neque comam nutriat, neque barbam.

CAP. VI.

Uxor non in sacris, nec professus potest uxorem ducere, sed
potest mulierem si vult gaudere privilegio clericali, vel dispen-
satione impetrata, hoc dicit, secundum modum, qui est ma-
gistratus iure, secundum quem ponit unum casum dum-
taxat.

Ex concilio Triburien. k

Clericus si tonsura dimissa uxorem acceperit, qui
quidem sit in gradu, nec monasterio à parenti-

bus auctoritate al. Triburien. l

l An. Aug. in nota ait esse ex conc. Tiron. 2. c. 4. b Que
a concilio. c Neustus al. Pict. conc. d C. 2. eod. tit. in i.
comp. l. 1. de ex. prol. e Maticensi. f Turci lib. 2. decr.
in. 1. c. 1. de ex. prol. g C. 2. eod. tit. in i. comp.
h C. 2. eod. tit. in i. comp. i Conc. Carth. 4. c. 4. 4.
k Al. Magister al. Triburien. l

